

عنوان مقاله:

زیست چینه نگاری نهشته های تریاس در برش روته در بلندی های البرز (شمال تهران)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 22، شماره 86 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

حدیث پاشایی - کارشناس ارشد، پژوهشکده علوم زمین، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

بهاءالدین حمدی - استادیار، پژوهشکده علوم زمین، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

سید علی آقانباتی - دانشیار، پژوهشکده علوم زمین، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

برش روته در بلندی های البرز واقع در شمال خاوری تهران، نهشته های تریاس را به خوبی نشان می دهد. در این برش واحد سنگی قاعده تریاس بر روی سنگ آهک نازک لایه منتسب به سازند نسن به دیرینگی جلفین زیرین با یک ناپیوستگی هم شیب قرار دارد. سازند الیکا به دیرینگی تریاس زیرین تا میانی متشکل از لایه های آهکی نازک تا متوسط لایه و همچنین دولومیت ستر لایه در ۹ واحد سنگی به سترای ۳۱۰ متر در ستون قائم وجود دارد که بر روی طبقات آهک نازک لایه سازند نسن حاوی فسیل های جلفین زیرین و بوکسیت به سترای ۱۰ متر به طور هم شیب ناپیوسته به واسطه یک لایه شیلی نازک قرار گرفته است. طبقات بالایی سازند الیکا در زیر رسوبات آواری شمشک به طور هم شیب و ناپیوسته با تغییر ناگهانی سنگ شناسی قرار گرفته است. برخلاف گزارش های پیشین که قاعده تریاس را در ایران با یک نبود چینه ای گزارش کرده اند، قاعده تریاس در برش مورد مطالعه دارای سنی معادل Griesbachian است که نشان دهنده رسوبات تریاس آغازین در برش روته است. ۴۷ گونه و ۲۶ جنس از عناصر کنودونتی و نیز روزن داران در این برش تشخیص داده شده است. لایه های آغازین سازند الیکا از آهک نازک لایه در قاعده، سپس آهک استروماتولیتی و پس از آن آهک صفحه ای تشکیل شده است که حاوی عناصر کنودونتی اشکوب گرسباخین از تریاس زیرین است. زیست زون های زیر در نهشته های پرمین مربوط به واحد سنگی زیرین سازند الیکا و همچنین رسوبات تریاس زیرین تشخیص داده شده است: ۱- Lower Dzhulfian (Nessen Formation): Paraglobivalvulina mira - Pachyphloia iranica Assemblage zone ۲- Lower Triassic(Greisbachian) (Elika Formation): Hindeodus parvus Biozone

مطابقت دارد: (Sweet ۱۹۸۸) این زیست زون نیز با زیست زون جهانی زون سوم که نخستین بار در فلسطین اشغالی توسط (Hirsch ۱۹۷۲) گزارش شده است عبارتند است از: Hadrodontina - ۳ - Pachycladina zone بخش های میانی سازند الیکا مرکب از سنگ آهک های نازک تا متوسط لایه ورمیکوله، شیل های سبز و خاکستری بوده و با توجه به عناصر کنودونتی اشکوب های: Induan - olenekian از تریاس زیرین را پیشنهاد می کند. این بخش از نظر زیست چینه نگاری قابل هم ارزی با نواحی مختلفی اروپا از جمله اسلوونی و چکسلواکی است که با زون ۷ از زون بندی (Sweet et al., ۱۹۷۱) Lower smithian قابل انطباق است. بنابراین زیست زون تشخیص داده شده در این بخش عبارت است از: ۴- Parachirognathus - Furnishius - Neospathodus: zone لازم به یادآوری است که در داخل این زون، زیست زون دیگری با عنوان ۵- cristagalli subzone وجود دارد. این زون با زون بندی تریاس زیرین در جنوب چین مطابقت دارد و در انتها واحد دولومیتی که در پایین ترین بخش خود حاوی عناصر کنودونتی Anisian - Ladinian است.

کلمات کلیدی:

روته، الیکا، نسن، کنودونت، روزن داران، زیست زون

